

Posudek oponentky závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. Helena Kafková, Ph.D.

Oponentka závěrečné práce: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.

Autorka závěrečné práce: Sára Borovičková

Obor: Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání se sdruženým studiem Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání (B VV-AJ 20)

Akademický rok: 2023/2024

Název práce: Zobrazení vztahu jezdce a koně jako východisko pro výtvarnou činnost

Obsah a cíl práce: Bakalářská práce Sáry Borovičkové se věnuje tématu zobrazování vlastností jezdce a koně skrze jejich interakci. Cílem práce je dle bakalantky „*sestavit s pomocí didaktických znalostí vlastní výtvarnou řadu, realizovat ji a přepracovat ji na základě analýzy jejích reflexí.*“ Bakalářská práce obsahuje část teoretickou (věnuje se zobrazování koně a člověka napříč dějinami umění a dále pedagogickým a didaktickým teoretickým východiskům) a část didaktickou. Bakalantka dále zmiňuje část výzkumnou, která obsahuje přepracovanou výtvarnou řadu. I tuto část bych přiřadila k části didaktické.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů): Bakalantka nabízí v teoretické části nejprve přehled významných zobrazení člověka a koně a jejich vzájemné interakce napříč dějinami umění. Konkrétněji se soustředí na jezdecký pomník Jana Žižky z Trocnova na Vítkově, na jezdecký portrét Napoleona Bonaparta (Napoleon při přechodu Alp), na instalaci Problém koní od současné umělkyně Claudie Fontes a na Pomník jezdecké srážky u Střezetic od Petra Nováka. Přestože bakalantka takto pokrývá různé historické epochy a různé umělecké postupy včetně současného umění, což je sympatické, domnívám se, že by si tato část práce zasloužila výraznější propracovanost a průzkum. Zcela chybí například zmínka o Franci Marcovi, pro něhož právě kůň představoval jedno z emblematických zvířat. Při zmínce o pomníku sv. Václava od Josefa Václava Myslbeka by zajisté bylo potřeba zmínit též významnou parafrázi od Davida Černého, nebo také nedávnou soubornou výstavu v GHMP Ivana Meštroviće a jeho pomník domorodým indiánům. I v tomto případě se jedná o jezdecký pomník, který ale svou podstatou vzdoruje kolonizační povaze mnohých jezdeckých pomníků. Zmiňují-li se o kolonizaci, tento aspekt, respektive jeho kritické uchopení v práci zcela postrádám.

V kontextu kritických teorií včetně posthumanismu bych také problematizovala uchopení základních pedagogických a didaktických východisek, konkrétně Rámcového vzdělávacího programu. Toto by se nabízelo v souvislosti se zmiňovanou vzdělávací oblastí Člověk a příroda, konkrétně s citovaným výstupem, kdy student „zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka (MŠMT, 2023, s. 73)“. Domnívám se, že v době, kdy (nejen) v uměleckém diskurzu pracujeme s termíny jako ne-lidské nebo mimo-lidské bytosti, kdy se akcentuje subjektivita těchto bytostí i přírody samotné a kdy kriticky zvažujeme kolonizování přírody včetně zvířat člověkem, by právě takovýto výstup či cíl přímo vyžadoval kritickou úvahu.

Mohla by se tedy bakalantka v rámci obhajoby zaměřit na podobné kritické přístupy a demonstrovat je na interpretaci vybraných uměleckých děl?

Didaktická část práce je velmi důsledně zpracována – bakalantka se významně odkazuje na teoretické přístupy H. Kafkové, H. Hazukové, dále pracuje s teorií D. Schöna a zmiňuje též revidovanou Bloomovu taxonomii, výtvarné úkoly a jejich zpracování pečlivě hodnotí a dospívá k jejich revizi. I přes důslednost přístupů bakalantky k plánování a revidování výtvarné řady se například z práce nedozvídáme, na jaké skupině žáků proběhlo zmiňované testování činností? **Mohla by bakalantka toto vysvětlit?**

Některé části práce na mě působí svou komplikovaností až kryptickým dojmem – např. při popisu výtvarné řady a návaznosti jednotlivých úkolů na str. 21 čteme: *„Jednoduché a složité proto řada konzultuje s revidovanou Bloomovou taxonomií kognitivních vzdělávacích cílů (Anderson, Krathwohl in Vávra, 2011), která se skládá z šesti dimenzí kognitivního procesu. Činnosti a jejich návaznost tak byly tvořeny ve snaze vhodně propojit múzické principy s kategoriemi popsanými slovesy. V činnosti A, B žáci pracují s kategoriemi pamatovat a porozumět, činnost B.5 s kategorií aplikovat a analyzovat, v činnosti C také aplikovat a hodnotit a v činnosti D tvořit. Využití této struktury má za cíl zvýšit efektivitu osvojování látky.“* Bohužel tyto velmi zhuťené části bakalářské práce nesvědčí, mohou připomínat Havlovo „ptydepe“, nebo také jako příliš přeteoretizovaná praxe.

Správnost citace a odkazů na literaturu je vyhovující.

Grafické a formální zpracování je vyhovující. Po stránce jazykové se objevují relativně často chyby v interpunkci.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě: Bakalářskou práci doporučuji k ústní obhajobě.

Datum: 8. 8. 2024

Podpis: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.